

Erdélyi Örmény Gyökerek füzetek

"Emlékek nélkül, népeknek híre csak árnyék..." (Vörösmarty Mihály)

A Budapesti Örmény Kisebbségi Önkormányzatok Társulása havonta megjelenő kiadványa

**V. évfolyam 50. szám
2001 április**

A Budapesti Örmény Kisebbségi Önkormányzatok Társulásának tagszervezetei: a **II.** kerületi, **VI.** kerületi, **IX.** kerületi és **XI.** kerületi Örmény Kisebbségi Önkormányzatok, valamint az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület

A Fővárosi Örmény Klub minden hónap 3. csütörtökén délután 17 órakor - hívottan és hívatlanul mindenkit szeretettel vár klubdélutánjaira a Budapest V. Semmelweis utca 1-3. I. emeleti zeneterembe.

Az örmény hitvallásból

Április

"Értünk emberekért, és a mi üdvösségünkért alászállt az égből: megtestesült, emberré lett, tökéletes módon született a Szent Szűz Máriától a Szentlélek által."

A hitvitákban azt hányták az örmények szemére, hogy nem fogadják el Krisztus emberségét. Íme a válasz a hitvallásból: Máriától emberré lett. Igaz, ebben közreműködött a Szentlélek, de tökéletes módon született meg, vagyis jött e világra, akár más ember. A Szentlélek ihlette a zsinati atyákat is 451-ben, mikor a kalcedoni zsinaton kimondták, hogy Krisztusnak kettős: isteni és emberi természete van. Ám az emberi fonákság mindent el tud rontani: az örmények háború miatt nem voltak ott a zsinaton. A további időkben is sokat akadályozták őket a háborúk, súlyos viszontagságuk, de üdvösségük Jézusban megmaradt.

Dr. Sasvári László

Megkésett válasz a nagybőjtről

Utánnymás a Szabadság 2001. márc. 7. számából

Oláh Dénes plébános Kolozsvár

Most egy éve, ismeretlen telefonáló afelől érdeklődött, hogy valójában hány napból is áll a nagybőjt. Gondolkodás nélkül válaszoltam: negyven napból. Emberem visszakérdezett: és hány hét? Hat hétből, melyhez még hozzá kell adni a hamvazószerdától számított 4 napot. Na és az hány nap? Mire fejben elvégeztem a műveletet, már mondta is: nemde ez negyvenhat nap? Igen, mondtam, ez valóban negyvenhat nap. S akkor mi történt, hiba van a naptárban? Nem, a naptárban nincsen hiba, válaszoltam. Egészen másról van szó. És a szó bennem maradt, mert csak ő tudja, hogy miért, de letette a kagylót.

Nagyon rosszul éreztem magam. Szomorú voltam, hogy nem tudtam a tisztességgel kérdezőnek, gyors, tömör és világos választ adni. Arra az elhatározásra jutottam, hogy nyilvánosan adom meg a választ, hátha mások is választ kapnak.

A Bibliában gyakori a negyvenes szám. A vízözönt megelőzően negyven napig ömlött az eső a földre. A választott nép negyven évig élt a pusztában. Mózes negyven napig tartózkodott a Sinai hegyen. Illés negyven napig vándorolt a Hórebig. Jónás negyven napos böjtöt hirdetett Ninivében. Nyilvános működésének kezdetén Jézus is negyven napig böjtölt. Föltámadása után negyven napig tartózkodik a földön.

Az ószövetség embere igen gyakran böjtölt. Számára a böjt a lélek Isten színe előtti meghajlása és megalázkodása volt. Böjtjének külső jeléül zsákszerű darócruhát öltött, hamut hintett a fejére, a földre vagy éppen hamuba ült, nem mosakodott, kibontotta, sok esetben meg is tépte a haját, megszagatta a ruháját. Az csak természetes, hogy ami ennyire látványos, az előbb-utóbb elfajul. Ezen túlkapások ellen emelte föl szavát Jézus a hegyi beszédben:

"Amikor böjtöltök, ne öltsetek olyan ábrázatot, mint a képmutatók, akik komorrá változtatják arcukat, hogy lássák böjtölésük. Bizony mondom nektek: már meg is kapták jutalmukat. Te, amikor böjtölsz, kend meg a fejedet és mosd meg az arcodat, hogy ne lássák rajtad az emberek, hogy böjtölsz, hanem csak Atyád, aki a rejtekben is ott van. Akkor Atyád, aki a rejtekben is lát, megjutalmaz". (Mt 6, 16-18)

Az őskeresztények kezdetben csak két nap, nagypénteken és nagyszombaton böjtöltek. 196-ban Ireneusz egyházatya jegyzi fel, hogy vannak akik 1, akik 2, illetve olyanok is vannak, akik 40 napot böjtölnek a feltámadás ünnepe előtt. Arról is írásos feljegyzésünk van, hogy Alexandriában 250-ben a nagyhéten a hívek kenyéren és vízen böjtöltek. A 325-ös niceai zsinat már tud a 40 napos böjtről. 330-ban Atanáz már mint kötelező gyakorlatot említi. Valójában ez csak 36 napos böjt volt, mert a nagyböjt csak hat hétből állott. A vasárnapok pedig sosem voltak böjti napok.

Egyszerű a kiszámítása: $6 \times 7 = 42 - 6 = 36$. A VII. századi Geláziánus szerint azonban már a nagyböjt első vasárnapja előtti szerdán, azaz hamvazószerdán kezdődik a húsvéti készületi idő. Valójában csak így egészült ki a nagyböjt 40 naposra. A kiszámítás technikája ugyanaz: $6 \times 7 = 42 + 4 = 46$. De mert vasárnap sosincs böjti nap, kivonva belőle a hat vasárnapot, megkapjuk a negyven böjti napot.

Még mint érdekességet említem meg, hogy a keleti egyházban a szombat sem böjti nap. Ám ők is ragaszkodnak a negyvenes számhoz. Ezért náluk nyolc hét a nagyböjt. Itt is elvégezhetjük a számítást: $8 \times 7 = 56 - 16 = 40$.

Befejezésül *Bálint Sándor* a szakrális hagyományvilág legjelesebb magyar képviselőjének *Karácsony, húsvét, pünkösd* című könyve egy lábjegyzetét idézem: "... amikor a török készült Magyarországot elfoglalni, egy vitézét előre küldötte kémnek. Éppen farsangháromnapokon érkezett ide, amikor őseink javában mulatoztak, mintha az eszüket is elvesztették volna. Negyedik nap azután mindenki a templomba iparkodott. A török megleste őket. Láta, hogy a pap mindenkinek a homlokára tesz valamit. Visszatérve jelentette a szultánnak, hogy a magyaroknak három nap alatt minden eszük elment, negyedik nap azonban a pap visszatette a helyükre." (Húshagyó 10. 383. old.)

Szívemből kívánom, hogy minél több embernek kerüljön vissza az esze a helyére, s akinek már a helyén van, az úgy vigyázzon rá, mint legdrágább kincsére.

Oláh Dénes plébános, Kolozsvár

Köszönet

az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület tagjainak, akiknek adományából kb.150 kg ruhát juttatunk el a Máltai Szeretetszolgálat útján a hazai árvízkárosultaknak.

Hálásan köszönjük a XIII. kerületi Örmény Kisebbségi Önkormányzaton keresztül Forgách Sándorné felajánlását az EÖGYKE javára.